

Asia: VN/615/2022

Luonnos hallituksen esitykseksi palkkaturvalain ja merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta

Yleiset huomiot

Yleiset huomiot esityksestä.

Rakennusliitto ry:n jäsenten avustamisesta saadun kokemuksen perusteella lausumme seuraavasti:

Palkkaturvalain tarkoituksena on turvata työntekijän työsuhteesta johtuvien saatavien maksaminen työnantajan maksukyvyttömyyden varalta. Lähtökohtaisesti vakavan työperäisen hyväksikäytön uhrin asemaa tulisi parantaa tehokkaan rikosprosessin kautta (alipalkkauksen kriminalisointi) ja laajentaa korvausperusteita, joiden nojalla korvausta voisi saada näissä tapauksissa valtiokonttorista.

Mikäli halutaan palkkaturvan kautta parantaa laajemmin työperäisen hyväksikäytön uhrin asemaa, tulisi myös palkkaturvaviranomaisen henkilöstöresursseja kasvattaa. Esityksessä on melko suppeasti käsitelty vaikutuksia, resurssointia sekä onko palkkaturvaviranomaisella tosiasiallinen mahdollisuus saada tarvittava selvitys palkkaturvan maksamisen edellytyksistä ilman mm-. asiassa tehtyä poliisin esitutkintaa.

Muutoksenhakusäännöksiä olisi tullut avata ja selkeyttää enemmän kuin nyt on valmisteltu ja esitetty.

Palkkaturvan saamisen edellytyksenä on kanteen nostaminen käräjäoikeudessa silloinkin kuin esimerkiksi konkurssi on rauennut varojen puutteeseen ja nähtävissä on, että tuomioistuinprosessi johtaa ainoastaan lisäkuluihin, asian käsittelyn viivästymiseen ja yksipuoliseen tuomioon. Kun konkurssi raukeaa varojen puutteeseen, pitäisi uusintapalkkaturvahakemusprosessi olla mahdollinen ilman velvollisuutta nostaa kannetta. Myös silloin kuin konkurssi haetaan julkisselvitykseen, kestää saatavan selvittäminen konkurssimenettelyssä hakijalle kohtuuttoman pitkään.

Voimassa olevassa palkkaturvalaissa on epäkohdaksi osoittautunut lisäksi tapaukset, joissa työnantajaa ei ole pidetty palkkaturvalain mukaisesti maksukyvyttömänä, vaikka tämä ei ole pystynyt riidatonta saatavaa maksamaan ja vasta tuomioistuininprosessin aikana tai päättyessä maksukyvyttömyys on havaittavissa maksuhäiriömerkinnöistä ja rekistereistä. Työntekijälle on kuitenkin sattumanvaraista, kuinka nopeasti muut työnantajan velkojat ryhtyvät perintäprosessiin ja milloin maksukyvyttömyys on havaittavissa rekistereistä.

Esityksen yleisperustelut

Huomiot esityksen yleisperusteluista.

-

Esityksen vaikutukset

Huomiot esityksessä arvioituista vaikutuksista.

Ehdotetut muutokset ovat tulkinnanvaraisia ja lisäävät palkkaturvaviranomaisen harkintavaltaa ilman, että edellytyksiä määritellään. Tulkinnanvaraiset säännökset eivät selkeytä oikeustilaa eivätkä luo ennakoitavuutta.

Palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 4 a §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista

Voimassa olevan lain nojalla palkkaturvaviranomainen voi maksaa palkkaturvana ainoastaan saatavia, joiden peruste ja määrä on saatu selvitettyä.

Lakiehdotuksen mukaan yksipuoliseen tuomioon tai tuomioistuimen vahvistamaan sovintoon perustuva saatava maksetaan palkkaturvana, jos palkkaturvaviranomainen on voinut muun selvityksen perusteella varmistua saatavan perusteesta ja määrästä. Se, mitä tämä muu selvitys on, jää tulkinnanvaraiseksi. Uusi säännös ei käytännössä selkeytä oikeustilaa, eikä edistä päätösten ennakoitavuutta tai läpinäkyvyyttä.

Palkkaturvan oikeusturvan kannalta on ongelmallista, jos oikeutta vahingonkorvaukseen rajataan mm. sen perusteella, ettei vaatimusten tueksi ole kirjallisia todisteita riidoissa, joissa oikeusprosessi olisi perustunut henkilötodistelun vastaan ottamiseen. Kun palkkaturvaviranomainen ei voi ottaa asiassa näyttöä vastaan, ei tapauskohtaisesti voida arvioida, kuinka suuri on oikeudenmukaisen vahingonkorvauksen määrä.

Työsuhteen perusteettomasta korvauksesta maksettavan korvauksen määrän rajoittamisessa on myös huomioitava se, että rajaus vaikuttaa enemmän pienipalkkaisiin työntekijöihin, kun

työsopimuslain minimikorvausmäärä on lähtökohtaisesti kolmen kuukauden palkka ja palkkaturvan maksimimäärä on 19.000 euroa.

Palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 5 a §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

Alipalkkauksen kriteerit ovat tulkinnanvaraisia. Hallituksen esityksen tulisi olla konkreettisempi oikeusvarmuuden takaamiseksi.

Palkkaturvalain muutettavaksi ehdotettu 22 §

Huomiot muutettavaksi ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Palkkaturvalain muutettavaksi ehdotettu 28 §

Huomiot muutettavaksi ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Palkkaturvalain muutettavaksi ehdotettu 28 a §

Huomiot muutettavaksi ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 28 b §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

Tiedonsaanti- ja tiedonanto-oikeuksien saattaminen nykytarpeita vastaavaksi on kannatettava asia. Tiedonsaantioikeuden lisääminen ja uhkasakkomenettely lisäävät kuitenkin hallinnosta työtä ja huomiota on kiinnitettävä siihen, ettei palkkaturvamenettelyn kesto pitene hakijalle kohtuuttomaksi.

Palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 28 c §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 28 d §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Merimiesten palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 3 a §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Merimiesten palkkaturvalain muutettavaksi ehdotettu 20 §

Huomiot muutettavaksi ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Merimiesten palkkaturvalain muutettavaksi ehdotettu 26 §

Huomiot muutettavaksi ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Merimiesten palkkaturvalain muutettavaksi ehdotettu 26 a §

Huomiot muutettavaksi ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Merimiesten palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 26 b §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Merimiesten palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 26 c §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Merimiesten palkkaturvakaiin lisättäväksi ehdotettu 26 d §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Poutanen Päivi
Rakennusliitto ry